

ZENDERKIEKJE MARTHE

In de vorige edities kon je de avonturen al volgen van een aantal gezenderde Bruine en Grauwe Kiekendieven. We nemen je graag verder mee in hun boeiende verhalen. Bekijk zeker ook de pagina met zenderdata op onze website!

Marthe is net als vorig jaar naar haar overwinteringsgebied in Afrika getrokken. Haar vorige reis werd uitvoerig besproken in Kerkuil nummer 98 (jan-feb-maa). Voor de mensen die dit nummer niet hebben gekregen: alle tijdschriften zijn (vanaf 3 maanden na het verschijnen van de papieren versie) in digitale vorm allemaal op onze website terug te vinden.

In 2022 had Marthe 16 dagen nodig om haar overwinteringsgebied te bereiken, zonder daarbij de lokaal afgelegde afstanden om tot de effectieve eindbestemming te komen mee te tellen. Ze vertrok op 21 september en vloog in totaal 5212,7 km naar het zuiden, waarvan 2017 km over zee. Dat was een hele prestatie! Benieuwd of ze nog zo graag over zee vliegt of toch haar lesje heeft geleerd?

Op 8 september 2023 is Marthe naar het zuiden vertrokken, nadat ze het grootste deel van de zomer in Ramskapelle verbleef. Ze heeft niet gebroed. Ze is dit jaar wat vroeger op migratie vertrokken en kon er dan ook iets langer over doen om tot in haar overwinteringsgebied te geraken. De route die ze deze keer gekozen heeft, ligt meer oostelijk dan de route van vorig jaar. We kunnen hier ook aannemen dat het weer daar een rol in heeft gespeeld. In totaal deed Marthe er nu 21 dagen over. De nieuwe route was 150,89 km korter. Aangezien ze er 5 dagen langer over heeft gedaan, en de afgelegde afstand kleiner was dan vorig jaar, kunnen we concluderen dat ze meer inspanningsbesparende keuzes heeft gemaakt dan de vorige keer.

Hoe zit het dan met het vliegen over zee? Aangezien ze oostelijker gevlogen heeft, heeft ze de Golf van Biskaje vermeden, en ook de Atlantische Oceaan heeft ze deze keer niet onder zich te zien gekregen. In plaats van 2017 km over zee, heeft ze dit gereduceerd tot 306,94 km, toch al wel een hele verbetering. Maar... Het kon nog beter! Veel beter zelfs... Bruine Kiekendief Dempsey heeft bijvoorbeeld maar 23,6 km over zee gevlogen in heel zijn migratietocht tot in West-Afrika! De kortste afstand tussen de twee continenten, Europa en Afrika, is 14,4 km. Marthe heeft de foute keuze gemaakt om in de late namiddag de oversteek van de Middellandse Zee te maken ten oosten van Malaga in plaats van in Gibraltar of Tarifa. Tegen het donker was ze nog maar halverwege en door dat beperkte zicht zag ze het vasteland aan de overzijde niet. Ze is dan oostelijk afgedwaald om in Algerije, net ten westen van Oran aan land te komen. Ze moet zowat de hele nacht gevlogen hebben. Het is dan ook geen wonder dat ze de dag erop minder dan 90 km zuidwaarts opgeschoven is. Die rust zal nodig geweest zijn.

Ondertussen zit Marthe wel op exact dezelfde plaats om te overwinteren als vorig jaar. Fantastisch toch hoe ze meer dan 5000 km heeft kunnen vliegen via een route die ze nog nooit genomen heeft, om dan op exact dezelfde plaats terecht te komen als het jaar voordien. Veel mensen zullen jaloers zijn op dit ingebouwde navigatiesysteem.

*Wim Bovens
Kjell Janssens*

Legende:

— route najaar 2022

— route najaar 2023

Zenderkiekjes

Bruine Kiekendief Marthe

Vlaanderen
is wetenschap

INSTITUUT
NATUUR- EN BOSONDERZOEK

Het zenderonderzoek wordt uitgevoerd door INBO (Geert Spanoghe en Kjell Janssens) en gefinancierd door NWG De Kerkuil in het kader van een lopend onderzoek naar Bruine Kiekendieven.

AARDE- EN ZANDHOPEN GEZOCHT VOOR DE OEVERZWALUW!

De Oeverzwaluw bouwt zijn nest, ondanks zijn naam, niet alleen in steile rivieroeveren. Ze nestelen ook graag in grote hopen zand of aarde, zoals bijvoorbeeld op bouwerven en in groeves. In het voorjaar gaan ze actief op zoek naar geschikte nestlocaties, bij voorkeur in steile aarde of zanderige wanden. Ze graven hier elk jaar hun eigen nestholte uit.

Oeverzwaluwen broeden ook in kolonies, waarbij meer dan 100 broedparen één steile, zanderige wand kunnen bewonen. Gezien deze soort er de laatste jaren op achteruit is gegaan, is het van belang om mogelijke nestplaatsen en broedgevallen te blijven monitoren en beschermen. Als je zo'n grote hoop aarde of zand in de buurt hebt gespot binnen ons werkingsgebied, doen wij een warme oproep om dit te melden aan de medewerkers van NWG de Kerkuil. Dit kan via het mailadres info@nwgdekerkuil.be. Door deze potentiële broedplaatsen vóór het broedseizoen door te geven, help je ons een goed beeld te krijgen van de locaties waar vogels zich mogelijk kunnen nestelen en kunnen wij verdere afspraken maken en maatregelen nemen om de Oeverzwaluwen te helpen.

Nasrin Khan

